

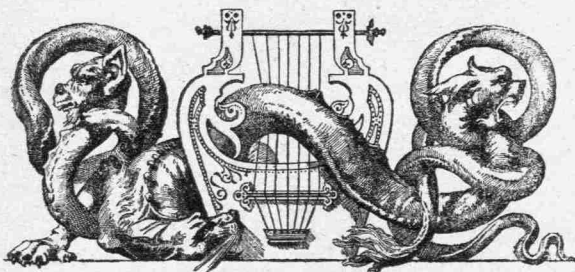
Τιμή συνδρομής έτησίως και προπληρωτέας: Διά τό Έσωτερικόν δρ. 8
 διά τό Έξωτερικόν φρ. χρ. 10. — Τιμή φύλλου: Διά τό Έσωτερικόν
 δρ. 0,20 διά τό Έξωτερικόν φρ. χρ. 0,20.

Διά καταχωρήσεις άγγελιών έν τή τελευταία σελίδι κτλ. γίνονται ιδιαίτερα
 συμφωνία. — Γραφείον: όδός Νομισματοκοπέιου άριθ. 7 παρά τήν
 Διεύθυνσιν τής Αστυνομίας.

1895.

Έν Αθήναις, 25 Ιουνίου.

Άριθ. 26.

ΝΑΞΕΡΕΣ

Μαυροματούσα, νάξερεις
 Τόν πόνο τής ψυχής μου,
 Νάξερεις πόσα βάσανα
 Στο στάδιο τής ζωής μου,
 Περνώ για δένα άμυλητα
 Και μ' άκρα ύπομονή.

Νάξερεις τί κτυπόκαρδο
 Κρυφά άγροικώ με τρόπο.
 Όταν σε βλέπω όλόχαρη
 Να περπατής 'ς τό δρόμο,
 Ένω γνωρίζω ή σκέψη σου
 Πώς με περιφρονεί.

Ω! πιστευέτο όλότρελος
 Πώς καταντώ να κλαίω
 Κρυφά από μάτια άδιάκριτα
 Κι' άφ' τήν ψυχή να λέω
 Χίλιαις φοραις ό θάνατος
 Δέν θάναί πειό πικρός.

Κρυφά κρυφά σ' άγάπησα
 Άλοίμονο σ' έμένα
 Όλη τήν πλάσι έμίσησα
 Για σε, χλωμή παρθένα,
 Κι' ό κόσμος πειά 'ς τ'ά μάτια μου
 Απόμεινε νεκρός.

Είς τή θεά Έλπίδα μου
 Ποϋ φέρνεις τ' όνομά της
 Γλυκά σ' όρκίζω κράτει με
 Στο δύχτι τής άπάτης,
 Μ' όση για μένα αισθάνεται
 Ό νοϋς σου άποστροφή.

Στο φώς ποϋ βλέπει γύρω σου
 Ό νοϋς, ή φαντασιά μου,
 Σαν χρυσάλιδα άστόχαστη
 Θα κάψω τ'ά φτερά μου,
 Για να δουσθούν και οι πόθοι μου
 Άνέγνωροι, κρυφοί.

Δ. Ι. ΜΑΡΓΑΡΗΣ

1 Ιουλίου

Θέλω να σας γράψω κάτι τι δια τα τε-
 λευταία θεατρικά έργα, τινά τών οποίων
 μου εφάνησαν αρκετά καλά εις τό είδος
 των. Θέλω να σας γράψω κάτι δια τήν
 Κυρίαν Άρτέμιδα Ζάμπου, ή οποία, ανα-
 πτύξασα τάλαντον καλλιτεχνικόν άξιο-
 παρατήρητον, και δια πολλούς άξιοθαύ-
 μαστον, έγεινεν, έν άπουσία τής Παρα-
 σκευοπούλου και τής Βερόνη, ή ήρωίς
 τής έσπερας. Θέλω να σας γράψω πολλά
 δια τους «Άθλιους τών Άθηνών» τό
 σπαρταριστόν μυθιστόρημα του κ. Ιωάν.
 Κονδυλάκη, τό όποίον κατέστησαν άκόμη
 ζωντανότερον αι εικόνες τών παρ' ήμιν
 διακεκριμένων καλλιτεχνών. Θέλω να σας
 γράψω δια τόν κ. Ροιλόν, άσφαλεστάτης
 χειρός προσωπογράφου, του όποίου είδα
 τελευταίως μερικά ώραιότατα π α σ τ ε λ.
 Θέλω άκόμη να σας γράψω δια τό άλ-

θός ευρωπαϊκώτατον Έθνικόν Λύκειον,
 τό όποίον ιδρύει ένταϋθα ό κ. Δ. Άντω-
 νόπουλος . . .

Πόσα θέματα με περιτριγυρίζουν. Άλλά
 Θεέ μου! τί ζέστη όπου κάμνει. Είς μάτην
 προκαλώ τ'α ρεύματα — έστω και θερμά, —
 έχων άνοικτά τ'α παράθυρα και τ'ας θύρας
 του γραφείου μου: οϋδέ τό ελάχιστον φύ-
 σημα' ποϋ να κινηθή φύλλον . . . χάρτου
 επί τής τραπέζης μου! τ'α *presse-papiers*
 κατήντησαν τ'α πλέον άχρηστα έκ τών
 περι έμε άντικειμένων. Και τό θερμό-
 μετρον, άνησθημένος εις τήν άσφαλε-
 στέραν σκιάν τό άχάριστον, επιμένει να
 δεικνύει 32 άπελπιστικούς βαθμούς. Έ,
 ύπ' αυτούς τους όρους κινδυνεύει να
 καταντήση άχρηστός, μαζί με τ'α *presse-*
papiers, και όλόκληρος ή γραφική ύλη.
 Ποϋ να γράψη κανείς, άφ' οϋ δια να
 γράψη, είνε δυστυχώς άπαραίτητον να
 σκεθθή: και ποϋ να σκεθθή μέσα εις
 τόν άπέραντον αυτόν κλίβανον, ό όποίος
 φλογίζει και πιέζει και εκμηδενίζει τήν
 ιδρόλουστον κεφαλήν, κάτω από τόν
 σκληρόν οϋτόν ήλιον-πατέρα, ό όποίος
 άπειλεί να του τηγανίση . . . τ'α μυαλά
 μέσα εις τό κρανίον.

Η διανοητική άτονία, τό χάος, ή εκ-
 μηδένσις . . . Λάθος έκαμα. Ό ήλιος
 αυτός είνε ευεργετικός και ή ζέστη τό
 ώραιότερον πράγμα του κόσμου. Άς άνέρο-
 χεται αιωνίως ή άργυρά εκείνη στήλη
 ή τριχοειδής, τό λεπτότατον νήμα, από
 τό όποίον κρέματα ή ζωή μας . . . Άς
 μη δροσίση ποτέ, αν πρόκειται με τήν
 δροσόν να επιστρέψουν αι σκέψεις, και
 ναρχίση τό βάσανον τής εργασίας και
 τό σφρήγος τής ζωής, τό άγον ταχύτε-
 ρον εις τήν εξάντλησιν. Ω, τής μακα-
 ριότητος τής αναγκαστικής αυτής άρ-
 γίας, του σταματίσματος, του άπροχω-
 ρήτου. Διατι τό μηδέν αυτό δέν είνε
 ό Παράδεισος, ή υπερτάτη άπόλαυσις
 του ζώντος, του ύπάρχοντος, έν τή τε-
 λεία άπνεκρώσει: Μήπως δέν είμαι ευ-

τυχής αὐτὴν τὴν στιγμήν; Δὲν μου μένει οὔτε ὅσα δύναμις χρειάζεται διὰ νὰ ἔχω τύψιν συνειδήσεως. Τίποτε. Ἀργία. Ζεσταίνομαι, ψυδῶ, παραπονοῦμαι, ἰδρῶν, τοιγυρίζω ἄλλα δὲν σκέπτομαι, δὲν ἐργάζομαι. Ἀργία ἐξ ἀδυναμίας, ἀργία ἐξ ἀνάγκης ἐσωτερικῆς, ἔ, δὲν εἶνε αὐτὸ λοιπὸν τὸ ὑψίστον ἀγαθόν;

Πῶς λοιπὸν; ἐφνεύθη ὁ δάραξ τῆς αἰωνίου ἀμφιβολίας, ὁ κατατρώγων τὴν ὑπαρξίν μας, ὡς φνεύονται τὰ μικρόδια εἰς ὑψηλότεραν θερμοκρασίαν; Ἐπατάχθη λοιπὸν ἡ Λερναία Ὑδρα τῆς ἀναλύσεως, ἡ δηλητηριάζουσα πᾶσαν τέρψιν καὶ πᾶσαν ἀπόλαυσιν τῆς ζωῆς: Ἔτσι λοιπὸν διὰ μᾶς ἐλύθη τὸ ἄλυτον ζήτημα τῆς ἀναπαύσεως, τῆς ἡρεμίας καὶ ὅτι δὲν ἔκαμαν τόσοι λαβυρινθῶδεις διαλογισμοί, βαθέως αὐλακώσαντες τὸν πολυπαθὴ ἐγκέφαλόν μας καὶ τεντώσαντες τὰ ἄθλια νεῦρά μας, τὸ ἔκαμε μία ἡμέρα ζέστης ἐκνευριστικῆς καὶ ἀφορήτου;

Ἄν δὲν εἶνε αὐτὴ ἡ Εὐτυχία—ἡ ἐκμυθέννης τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται κανεὶς εἰς τὸ μέγα αὐτὸ χ α μ ἰ α μ,—τὴ πρᾶγμα λοιπὸν εἶνε ἡ Εὐτυχία;

Ἀλλά... τί συμβαίνει; Ἀλλοίμονον! Ἀναπνέω... Δροσιζει, ἐδρῶσισε. Εἰς στεναγμὸς ἀνακουφίσεως καὶ τετέλεστα. Τὸ μαρτύριον τῆς σκέψεως ἀρχίζει. Ποῖα φρικώδης ἐργασία! Πόσαι φροντίδες, πόσαι ἀπορία, πόσαι ἀμφιβολία, ποῖος σπαραγμὸς! Πάλιν τονοῦνται, τεντόνονται τὰ νεῦρα καὶ ἡ οἰκτρά αὐτὴ ἐμψυχος λύρα ἀρχίζει τοὺς σπαρακτικούς τῆς ἤχους ὑπὸ τὸ φῦσημα τῆς ἐσπερινῆς αὔρας. Ὅποια θρηνῶδης συναυλία!... Νᾶ ἡ ζωὴ μὲ ὅλας τῆς τὰς ἀθλιότητας, νὰ τὸ καθῆκον μὲ τὴν στυγνὴν του καὶ ἀπαισίαν ὄψιν. Σκέπτομαι καὶ ἐργάζομαι. Ἡ γραφικὴ ὕλη εἰς ἐνέοργιαν πάλιν. Ὅμιλῶ, ἐκφράζομαι. Πόσοι κίνδυνοι, πόσα μίσση, πόσαι περιπλοκαί, ποῖος λαβύρινθος. Ἀλλοίμονον! ἡ Εὐτυχία ἀπέπτῃ, τὸ ὄνειρον διελύθη. Τὸ ἀχάριστον θερμομετρον κατῆλθε τρεῖς βαθμούς!

Ὁ μακαρίτης Πανταζῆς, ἕνας ἀπὸ τοὺς πλέον χαριτογράφους λογίους τῆς παρελθούσης ἐποχῆς, ὀρίζει τὸν ἄλλον κόσμον ὡς τόπον ὅπου «οὔτε ὄμιλεῖ κανεὶς οὔτε γράφει». «Ὁ, αὐτὸς βέβαια θὰ εἶνε ὁ Παράδεισος...

Γρ. Ξ.

ΤΗΣ ΚΕΡΑΣ ΤΟ ΜΑΡΜΑΡΟ

Δὲν ἐνθυμούμαι τίς τῶν νεωτέρων συγγραφέων ἔχει εἶπει, ὅτι αἱ πεδιάδες δὲν ἔχουσιν ἀναμνήσεις ποιητικὰς καὶ θρύλους. Ἡ ποίησις καὶ ἡ λαογραφικὴ ἀπόλαυσις ἀρχεται ἐπὶ τῶν ὀρέων καὶ ἐν μέσῳ τῶν φαράγγων. Δὲν θέλω νὰ ἐξετάσω ἂν ὁ ἀφορισμὸς οὗτος εἶνε ἀκριθῆς περὶ πάσης πεδιάδος, ἀλλὰ πάντως ἐφαρμόζεται εἰς τὴν θεσσαλικὴν. Ἐγὼ τοῦλάχιστον πεδινὰς πικρὰς ἐκ Θεσσαλίας δὲν γνωρίζω. Ἡ περὶ Ὑπερείας ἦν ἐδημοσίευσεν ἐν προτέρῳ τῆς «Εἰκ. Ἐστίας» φύλλῳ δὲν δύναται νὰ

θεωρηθῇ πεδινὴ, διότι ὁ Βελεστῖνος, ὅστις εἶνε αὐτόγραφη ὄξαις ἐν μέσῳ τῆς μονότονου πεδιάδος, προσερείδεται εἰς ὄρη, ὧν αἱ τελευταῖαι παραφυάδες ἐγκλείουσι τὰς πηγὰς τῶν ναμάτων τῆς καλλιφρούς καὶ ποιητικῆς Ὑπερείας. Αἱ δ' ἀναμνήσεις τῆς θεσσαλικῆς πεδιάδος εἶνε ἱστορικαὶ μόνον, ὄχι ποιητικαί. Οὔτε περὶ τῆς πεδιάδος τῆς Φαρσάλου, οὔτε περὶ τῶν Κυνὸς κεφαλῶν, οὔτε περὶ τῆς Σκοτούσης γνωρίζω θρύλους καὶ ἄσματα δημόσια. Μόνον ὁ ἱστορικὸς ἔχει νὰ διηγηθῇ περὶ αὐτῶν μάχαι, ἀλλ' ὁ ποιητὴς καὶ ὁ λαογράφος δὲν εὐρίσκει ἐν αὐταῖς ὕλην. Ἀλλ' ὅποῖος κόσμος ποιητικῶν ἰδεῶν ἀνοίγεται, ὅταν ὁ ὁδοιπὸρος ἀναβῇ τὸ Πήλιον, διέλθῃ διὰ τῶν Τερπῶν καὶ ἴδῃ ἄνωθεν τοῦ Πηνειοῦ τὸ Κάστρον τῆς Ὠρηᾶς, ἀναροίχθη ἀνὰ τὸν Ὀλυμπον, ἐπισκεφθῇ τοὺς βράχους τῶν Μετεώρων.

Ὁχι ὀλιγώτερον ποιητικὸν εἶνε τὸ Κερκετίον ὄρος, ὁ σήμερον λεγόμενος Κόζακας, ὑψηλὴ τῆς Πίνδου παραφυάς ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἐστιασίῳ. Ἐπ' αὐτοῦ κεῖται ἡ μονὴ Δουσικίου ἢ ὑπὸ τοῦ ὀσίου Βησσαρίωνος κτισθεῖσα ἐν μέσῳ περικαλλοῦς τοπίου ἀξίου θεᾶς ἀληθῶς καὶ καθ' ἑαυτὸ, πολὺ δὲ μᾶλλον χάριν τῆς ἐπισκέψεως τῆς ἱστορικῆς ταύτης μονῆς.

Ὁ ἐπιεγόμενος νὰ γνωρίσῃ τὴν Θεσσαλίαν ἐν σπουδῇ μόνον ἀπὸ τῆς θυρίδος τῆς σιδηροδρομικῆς ἀμάξης ἀνεπαρκῆ ὄλων θάποκομίση γνώσει τῆς ὠραίας, τῆς πλουσίας, τῆς ποιητικῆς ταύτης χώρας τῆς μεστῆς ἀναμνήσεων καὶ ἀξίων θεᾶς τοπίων. Αἱ μακρότεροι καὶ κοπιωδέστεροι ἐκδρομαὶ καὶ πορεῖαι εἶνε ἀκριθῶς αἱ μάλιστα ἐνδιαφέρουσαι. Μεταξὺ δὲ τούτων μία τῶν ὑπερόχων ἀληθῶς εἶνε καὶ ἡ εἰς τὴν μονὴν τοῦ Βησσαρίωνος ἐκδρομῆ, ἧτις ἔχει καὶ τοῦτο τὸ ἀξίον λόγῳ, ὅτι ὑπ' ὀλίγων ἐπισκεπτῶν τῆς Θεσσαλίας ἐπιχειρεῖται, τῶν πλείστων ἀρκουμένων εἰς τὰ Τέρπη καὶ τὰ Μετέωρα.

Ὁ θέλων νὰ μεταβῇ εἰς τὴν μονὴν Δουσικίου ἐκ Τρικαλῶν ἔχει νὰ διανύσῃ τὸ πρῶτον ὄδον δύο ὥρων καὶ ἡμισείας ἔρ' ἀμάξης μέχρι τῆς Πόρτας, χωρίου τοῦ δήμου Αἰθίων, ἔχοντος περὶ τοὺς πεντακοσίους κατοίκους. Τὴν ἐκδρομὴν ἐπεχείρησα μετὰ τῆς συζύγου μου καὶ δύο φίλων πολιτευομένων, τῶν κυρίων Κ. Χατζηπέτρου καὶ Γ. Βλίσσας, μίαν τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ Σεπτεμβρίου. Ἀλλ' ἤτο ἡμέρα χειμερία, δύναμαι νὰ εἶπω. Τὰ νέφη καλύπτοντα τὸν οὐρανὸν ἀπῆλλασον ἡμᾶς τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου, ἡ δὲ βροχὴ, καίπερ ἐπιβραδύνουσα ἐνίστη τὴν προχώρησιν ἡμῶν, παρεῖχεν ἀλησμόνητα θέληγτρα εἰς τὴν κατάφυτον χώραν, ἧς τὰ δένδρα ἐφαίνοντο ἀκόμη θαλερώτερα, οὕτω λελουμένα ὑπὸ τῶν ὑετίων σταγόνων.

Ἡ δ' εἰς τὴν Πόρταν ἀφίξις ἡμῶν ἤτο μόνον ἡ ἀρχὴ τῆς πολὺ ὠραιότερας ὄρεινης ἐκδρομῆς πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς μονῆς Δουσικίου. Κατὰ δὲ τὴν ἀναγκαιῶς ἐπελθούσαν

χρονοτριβὴν πρὸς εὔρεσιν καὶ παρασκευῆν τῶν πρὸς τὴν ὄρειαν ἀπαιτουμένων κτηνῶν εἶχομεν τὸν καιρὸν νὰ ἴδωμεν τὸ χωρίον ἢ μᾶλλον νὰ πλησβατήσωμεν διὰ τῆς κυρίας αὐτοῦ ὁδοῦ μέχρι τοῦ μαγαζείου. Οἱ λίθοι δι' ὧν ἐβαρύνοντο αἱ κέραμοι τῶν στεγῶν τῶν ἄλλως πενιχρῶν οἰκῶν τοῦ χωρίου ἐδείκνυον φανερώς τὴν ὄρημν μὲθ' ἧς πνέουσι τὸν χειμῶνα οἱ ἀνεμοὶ ἐν τῇ διασφάγι, ἐν ἧ κεῖται ἡ κόμη, ἐξαπλουμένη ἐν τῇ μεταξύ τοῦ Κόζακα καὶ τοῦ ἀνατολικῶς αὐτῆς ὑψουμένου ὄρους ἀνοιγομένη εἰσνεὶ τινα φυσικὴ πύλη, ἐξ ἧς τὸ ὄνομα Πόρτα. Ἐντεῦθεν ἡ σχετικὴ πως εὐπορία καὶ κινήσις τοῦ χωρίου, κειμένου ἐν τῷ μεταξύ τῆς ἀπὸ τοῦ νομοῦ Τρικαλῶν εἰς τὸν νομὸν Ἀρτης καὶ τὴν ἄλλην Ἡπειρον ἀγρούσης ὁδοῦ.

Ὡς δ' ἠτοιμάσθησαν οἱ ἵπποι, διήλθομεν τὸ πρῶτον διὰ τῆς κοίτης τοῦ Πορταϊκοῦ. Καὶ ὕδαρ μέν δὲν εἶχε πολὺ, ἀλλ' ἡ διάβασις αὐτοῦ ὑπῆρξεν ὄχι ὀλίγον ἀνιαρὰ διὰ τὸ πολὺ πλάτος τῆς κοίτης. Ὁ Πορταϊτικὸς, πηγάζων ἀπ' αὐτοῦ τοῦ Κερκετίου ὄρους παρά τὴν Τύρναν καὶ ἔπειτα ῥέων πρὸς νότον, τρέπεται πρὸς βορρᾶν, καὶ, διερχόμενος διὰ τῆς διασφάγος τῆς Πόρτας, εἰσρομᾷ πρὸς βορρᾶν μέχρι χυθῆς παρά τοὺς Στεφανωσαίους εἰς τὸν Πηνειόν.

Ὀλίγων χιλιομέτρων, περίπου εἰκοσιν, εἶνε κατὰ ταῦτα ὁ ῥοὺς τοῦ ποταμοῦ, ἀλλὰ τοιαύτη εἶνε κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ τὸ ἔαρ ἡ ὄρημν τῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους κατερχομένων καὶ ὀγκώδεις λίθους συμπαρασυρόντων περισοῶν ὑδάτων, ὥστε ἀποτελεῖται κοίτη εὐρυτάτη μεστὴ καχλήκων, δυσχεραίνοντων ἀνὰ πᾶν βῆμα τὴν διάβασιν τῶν ὑπόζυγιων.

Πέραν δὲ τῆς ἀριστερᾶς τοῦ Πορταϊκοῦ ὄχθης ἀρχεται ἡ εἰς τὰς νοτιοανατολικὰς τοῦ Κερκετίου κλιτύας ἀνάβασις. Ἡ εἰς τὴν μονὴν Δουσικίου ἀγρούσα ἀνάτης ὁδὸς διέρχεται διὰ μετοχίου τινοῦ τῆς μονῆς καὶ διὰ τοῦ ἡμανύμου πτωχοῦ χωρίου, οἰκουμένου μὲν ὑπὸ ὑπερδιακοσίων ψυχῶν, ἀνήκοντος δὲ εἰς τὴν μονὴν. Εἶνε δὲ αὐτὴ ἡ ὁδὸς ὑπὸ ἐποψιν φυσικῶν καλλονῶν μία τῶν ὠραιωτάτων ὅσας εἶδον ἐν Ἑλλάδι, ἰδίως μετὰ τὸ χωρίον Δουσικίου, μεθ' ὃ ἀρχεται ἡ πρὸς τὰ μετεωρότερα ἀνάβασις. Διερχόμεθα διὰ δασῶν πυκνωτάτων, ὧν ἡ πυκνὴ φυτεία μόλις που ἀφίενεν ἐνιαχοῦ χώρον διὰ τὸ στενὸν μονοπάτιον, δι' οὗ κοπιῶντες ἀνάβαινον οἱ ἵπποι. Ὡς τὸ πλεῖστον λοιπὸν περιορισμένος ἦτο ἡμῶν ὁ ὀρίζων, καὶ οὐδὲν ἄλλο εἶχομεν νὰ θαυμάζωμεν, καὶ ἐθαυμάζομεν ἀκορέστως, πλὴν τῶν ποικίλοισι γήμων καὶ γηραιῶν δένδρων, ὧν οἱ κλάδοι ἐψαυον ἐνίστη τὸν ἀναβάτην, κλίνοντα τὴν κεφαλὴν, ὅπως διέλθῃ ἀβλαβῆς. Ἀλλ' ἐκαστὸν τῶν δένδρων ἐκεινων, ἀφ' ὧν κατέπιπτον ὕδατος σταγόνες, ἤτο ὠραῖον καὶ ποιητικόν, ὡς νύμφη ἐκ λουτροῦ ἀναδουμένη. Ἦσαν δὲ τὰ δένδρα παντοῖα, ἀλλὰ τὰ ἐπικρατοῦντα ἡ φιλύρα καὶ ὑψηλότερον ἡ κράνεια καὶ ἡ ὄρυς. Τὸ